

JAVLON JOVLIYEVNING “QO‘RQMA” ASARI TAHLILI

Haydarova E'zoxon Ulug'bek Qizi

*Shahrisabz Davlat Pedagogika Instituti Boshlang'ich
ta'lim yo'nalishi 2-bosqich talabasi*

Annotatsiya: Ushbu maqolada Javlon Jovliyevning “Qo‘rqma “ romani haqida so‘z boradi. Roman voqealarini qisqacha so‘zlar bilan ifoda etib bo‘lmaydi. Roman Germaniyada tahsil olgan va sobiq Sovet ittifoqi tomonidan shafqatsizlarcha qatl etilgan millat yigit-qizlarining nurli va yoniq xotirasiga baxshida etiladi.

Kalit so‘zlar: Roman, hayot, tushlar, inson, Javlon Jovliyev, Germaniya, sobiq Sovet ittifoqi, yoshlar, yigit-qizlar.

KIRISH

Roman (Fransuzcha roman) — nasriy asar janri; muayyan shaxs yoki bir necha shaxsning shakllanish va kamol topish jarayoni badiiy makon va zamonda tasvirlangan asar. Roman o‘rta asrlarda roman tillarida yozilgan har qanday asarni anglatgan. Romanda shaxs va jamiyat hayoti bir-birini inkor etmaydigan ma’lum ma’noda mustaqil olam sifatida tahlil va talqin etiladi. Xuddi shu narsa Roman janri mundarijasining o‘ziga xosligini belgilab beradi. Muayyan shaxs taqdirining oilaviy, maishiy, milliy, ijtimoiy, madaniy va tarixiy muhit bilan o‘zaro uzviy aloqada tasvirlanishi Roman janrining ko‘lami va g‘oyaviy-badiiy qiymatini namoyish etadi.

ASOSIY QISM

Qo‘rqma asarlar umuman o‘z ichiga olgan qo‘rqinchli voqealar yoki atmosferani ifodalaydigan asarlar bo‘lib, ular o‘qituvchilar, yozuvchilar yoki kinematografistlar tomonidan yaratiladi. Bu turdagi asarlar o‘zida qo‘rqinchli voqealar, g‘oyalar yoki atmosferani o‘z ichiga oladi va ko‘rganlar yoki o‘qiganlar ustida qo‘rquv yarata oladi.

Javlon Jovliyevning qo‘rqma asari esa o‘zbek adabiyotida mashhur yozuvchi va qo‘rqinchli hikoyalarni yaratgan shaxslardan biri hisoblanadi. Uning qo‘rqma asarlari o‘zbek adabiyoti ustida katta ta'sir qoldirgan va ko‘p o‘quvchilar va o‘qituvchilar tomonidan o‘qilgan.

Javlon Jovliyevning qo‘rqma asarlari o‘zida qo‘rqinchli voqealar, g‘oyalar va atmosferani o‘z ichiga oladi. Uning qo‘rqma asarlari o‘zbek adabiyotining ahamiyatli qismi hisoblanadi va o‘zbek adabiyotining qo‘rqma janridagi eng mashhur yozuvchilaridan biri sifatida taniladi. Bu asarlarning mazmunida o‘ziga xos g‘oyalar, voqealar va insonlarning psixologiyasi bilan bog‘liq holatlar ko‘rsatiladi.

Javlon Jovliyevning qo‘rqma asarlari qo‘rqma janrida joylashadi. Bu janr qo‘rqinchli voqealar, g‘oyalar va atmosferani o‘z ichiga olgan asarlarni o‘z ichiga oladi. Qo‘rqma janrining maqsadi o‘qibatga olib kelish, o‘qitish, o‘qishchilarga qo‘rquv yaratish va g‘oyalar bilan o‘z ichiga olganlikdir.

Javlon Jovliyevning qo'rqma asarlari o'zbek adabiyotida mashhur yozuvchilar qatoriga kiradi va uning asarlari qo'rqma janridagi eng mashhur asarlaridan biri hisoblanadi. Uning qo'rqma asarlari o'zida qo'rqinchli voqealar, g'oyalar va atmosferani o'z ichiga olgan. Bu asarlarda qo'rqma janrining xususiyatlari, qo'rquv yaratish uslubi va g'oyalar ustida tafakkur qilish uchun muhim maqolalar ko'rsatiladi.

Qo'rqma janri adabiyotda o'ziga xos o'zgarmas qo'rqinchli atmosfera yaratish, o'qitish va o'qishchilarga qo'rquv yaratishni maqsad qiladi. Javlon Jovliyevning qo'rqma asarlari esa bu janrning eng yaxshi namunalaridan biri sifatida taniladi va o'zbek adabiyoti ustida katta ta'sir qoldirgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Javlon Jovliyevning qo'rqma asarlari tahlili o'zbek adabiyoti va qo'rqma janridagi yozuvchilar uchun muhimdir. Uning asarlari o'zida qo'rqinchli voqealar, g'oyalar va atmosferani o'z ichiga oladi. Ular o'zbek adabiyotining qo'rqma janridagi ahamiyatli asarlaridan biri hisoblanadi.

Javlon Jovliyevning qo'rqma asarlari tahlili quyidagi ko'rsatmalar orqali amalga oshirilishi mumkin:

1. Mazmuni: Asarlarining mazmunida qo'rqinchli voqealar, g'oyalar va atmosfera qanday ifodalanganligi tahlil qilinadi.

2. Til va Usul: Javlon Jovliyevning til va uslubi, qo'rqma janridagi yozuvchilar bilan taqqoslanadi va uning o'ziga xos uslubi tahlil qilinadi.

3. Karakterlar: Asarlarida ko'rinadigan kishilar, ularning psixologiyasi va ularning qo'rqinchli voqealardagi rol va ahamiyati tahlil qilinadi.

4. Maqsad va Xulosa: Asarlarning maqsadi va xulosasi, ularning o'qitish yoki o'qishchiga qanday xizmat qilishiga tahlil qilinadi.

5. Tarixiy va Madaniy Kontekst: Javlon Jovliyevning qo'rqma asarlari tarixiy va madaniy konteksti ichida o'qilib, tahlil qilinadi.

Javlon Jovliyevning qo'rqma asarlari tahlili o'zbek adabiyoti va qo'rqma janridagi yozuvchilar uchun muhimdir, chunki uning asarlari o'zida qo'rqinchli voqealar va g'oyalar o'z ichiga olgan. Tahlil jarayoni davomida asarlarining mazmuni, til va uslubi, karakterlar, maqsad va xulosa, tarixiy va madaniy kontekstlarini tushuntirish muhim ahamiyatga ega.

XULOSA

Qo'rqma asarlarning maqsadi va xulosasi tahlili uchun quyidagi jarayonni amalga oshirish mumkin:

1. Maqsadni Tushuntirish: Asarlar maqsadini tushuntirish uchun asar ichidagi g'oyalar, voqealar va asar muallifi tomonidan o'zgartirilgan atmosfera tahlil qilinadi. Maqsadning qanday ifodalanganligi va qanday maqsadlar uchun yozilganligi tushuntiriladi.

2. Xulosani Mustahkamlash: Asarlarining xulosasi, yani asar oxirida qanday xulosaga yetilganligi va asar muallifi tomonidan qanday amaliy natijaga ega bo'lganligi tahlil

qilinadi. Xulosa qanday maqola, dars yoki voqeaga olib kelindi va qanday oqibatga olib kelindi tushuntiriladi.

3. Karakterlar va Ularning Roli: Asarlar ichidagi kishilar, ularning psixologiyasi, harakatlari va voqealar bo'yicha tahlil qilinadi. Karakterlar qanday ruxsatga ega bo'lganligi, ularning qo'rqinchli voqealardagi roli va ahamiyati tushuntiriladi.

4. G'oyalar va Voqealar: Asarlar ichidagi g'oyalar va voqealar tahlil qilinadi. Qo'rqinchli voqealar, atmosfera va g'oyalar qanday ifodalanganligi va ularning o'qibatlariga ega bo'lganligi tushuntiriladi.

5. Usul va Til: Asarlarining usuli va tilidan kelib chiqqan maqsadi tahlil qilinadi. Muallifning qo'rqma janridagi usuli, til va uslubi qanday ifodalanganligi va qanday ta'sir qoldirganligi tushuntiriladi.

Qo'rqma asarlarning maqsadi va xulosasi tahlili asar ichidagi maqsad va xulosa, g'oyalar va voqealar, karakterlar, usul va til, atmosfera va g'oyalar bo'yicha tahlilni o'z ichiga oladi. Bu jarayon orqali asarlarining maqsadi va xulosasi aniqroq tushuntiriladi va o'qituvchilar yoki o'qituvchilar uchun maqbul tahlil beradi.

Javlon Jovliyevning qo'rqma asarlari o'zbek adabiyotida ahamiyatli o'rni egallagan. Uning qo'rqma asarlari o'zbek adabiyotining qo'rqma janridagi eng mashhur asarlari qatoriga kiradi. Javlon Jovliyevning yaratgan qo'rqma asarlari o'zida qo'rqinchli voqealar, g'oyalar va atmosferani o'z ichiga olgan. Uning asarlari o'zbek adabiyotining qo'rqma janridagi eng yaxshi namunalaridan biri sifatida taniladi.

Javlon Jovliyevning qo'rqma asarlari adabiyot sohasida o'ziga xos uslub va til bilan ajralib turadi. Uning asarlari o'qituvchilar, o'qitishchilar va o'zbek adabiyoti ustida katta ta'sir qoldirgan. Ular o'zbek adabiyoti ustida qo'rqma janridagi yozuvchilar uchun misol sifatida ko'rinadi va o'zbek adabiyotining tarixida o'z o'rni egallagan.

Javlon Jovliyevning qo'rqma asarlari o'zbek adabiyotida qo'rqma janridagi eng mashhur yozuvchilar qatoriga kiradi va uning asarlari o'zbek adabiyoti ustida katta ta'sir qoldirgan. Uning qo'rqma asarlari o'zbek adabiyotining qo'rqma janridagi eng yaxshi namunalaridan biri sifatida taniladi va o'zbek adabiyoti ustida katta o'rni egallagan.

Javlon Jovliyevning qo'rqma asarlari o'zbek adabiyotining qo'rqma janridagi eng yaxshi namunalaridan biri sifatida taniladi va katta ta'sir qoldirgan odamlar quyidagilar bo'ladi:

1. O'qituvchilar va O'qitishchilar: Javlon Jovliyevning qo'rqma asarlari o'zbek adabiyoti darslarida va o'qitish jarayonida katta ta'sir qoldiradi. Uning asarlari o'qituvchilar va o'qitishchilar uchun maqbul va qiziqarli maqolalar bo'lib, o'qitish jarayonida qo'rqma janridagi yozuvchilar haqida tushunish va tahlil qilishga yordam beradi.

2. Adabiyotshunoslar: Adabiyotshunoslar Javlon Jovliyevning qo'rqma asarlari ustida tahlil va tadqiqotlar olib borishadi. Ular uning asarlari orqali qo'rqma janri, uslubi va ma'nasi haqida o'z fikrlarini bayon etishadi.

3. O'zbek Adabiyoti O'qituvchilari: O'zbek adabiyoti o'qituvchilari Javlon Jovliyevning qo'rqma asarlari ustida darslar olib borishadi va o'zbek adabiyoti sohasida talabalariga uning asarlari haqida tushunish va tahlil qilishni o'rgatishadi.

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

4. O'zbek Adabiyoti Talabalari: O'zbek adabiyoti talabalari Javlon Jovliyevning qo'rqma asarlari orqali o'zbek adabiyoti janridagi yozuvchilarning uslubi, til va ma'nasi haqida tushunish va o'z fikrlarini bayon etishadi.

Javlon Jovliyevning qo'rqma asarlari o'zbek adabiyoti sohasida katta ta'sir qoldirgan va o'zbek adabiyoti ustida o'z o'rnini egallagan. Uning asarlari ustida o'qituvchilar, adabiyotshunoslar, o'zbek adabiyoti o'qituvchilari va talabalari katta qiziqish ko'rsatadi va ularning adabiyotga oid bilimlarini oshiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Javlon Jovliyevning "Qo'rqma" romani. Toshkent 2024.